ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 30. května 2024 v senátě složeném z předsedy Mgr. Eduarda Ondráška a přísedících Karla Švece a Přemysla Pavla

takto:

I.
Soud

schvaluje dohodu o vině a trestu

uzavřenou v budově Policie ČR, Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje, Odboru obecné kriminality SKPV, Třída Kosmonautů 189/10, Olomouc, dne 7. 5. 2024 mezi státní zástupkyní JUDr. Michaelou Šokovou a obviněným Petrem S., narozeným xxx v xxx, za přítomnosti obhájce obviněného, Mgr. Eliškou Faltýnkovou Rytířovou, AK Olomouc, Trnkova 555/16,

II.
Na základě shora uvedené dohody o vině a trestu

Obviněný
Petr S., narozený xxx v xxx, trvale bytem xxx, t.č. ve vazbě ve Vazební věznici Olomouc,

je vinen, že

1/ v blíže nezjištěném období let 2009 až 2011 v bytě na ul. xxx v xxx, část xxx, kde žila poškozená V. B., nar. xxx se svou matkou Helenou M. a jejím přítelem obviněným Petrem S., tento nezletilou V. B. v několika případech osahával na genitáliích, v koupelně po osprchování po ní chtěl, aby roztáhla nohy a strkal jí ruku na genitálie, v noci, když ležela v posteli, ji mezi nohama osahával a protože z něho mívala strach, každý večer se balila do peřiny, čímž se snažila bránit jeho dotykům, přičemž zneužil bezbrannosti nezletilé dívky, která vyplývala z její mentální nevyzrálosti, nevědomosti v oblasti sexuality a z jejího nízkého věku, kterého si byl vědom, neboť věděl, že se

jedná o dívku, která není schopna posoudit význam vlastního odporu proti jeho vynucovanému jednání, vzhledem k jejímu nízkému věku, výrazně nižšímu 15 let a její neznalosti v oblasti sexuality, nemohla dostatečně přiléhavě a ve všech souvislostech vyhodnotit jeho jednání a přiměřeně a účinně na ně reagovat, bránit se a projevit svůj nesouhlas,

tedy

jiného donutil k pohlavnímu styku, k takovému činu zneužil jeho bezbrannosti, čin spáchal jiným pohlavním stykem provedeným způsobem srovnatelným se souloží a na dítěti mladším 15 let,

2/ od blíže nezjištěné doby roku 2016 do 30. 6. 2021 na různých místech v Olomouci, v křovinatém porostu za kolejnou tratí v blízkosti ul. Tovární, v křovinatém porostu pod viaduktem poblíž prodejny Baumax a v nákupním centru Šantovka na toaletách nebo v přebalovacích kabinkách, opakovaně, nejméně v devíti případech požadoval po své nezletilé dceři A. S. M., nar. xxx, aby se vysvlékla, že se chce podívat, jak vyrostla, poté si musela lehnout, přikryl jí obličej kšiltovkou, mikinou nebo kapucí a pak ji v rozkroku olizoval a když se ho snažila od sebe odstrkovat, řekl jí, že to musí vydržet, bude to trvat jen chvíli, k poslednímu incidentu došlo dne 30. 6. 2021 v křovinatém porostu u prodejny Baumax, kde mu již řekla, že se jí to nelíbí a o všem co jí dělal se svěřila své matce,
3/ v přesně nezjištěném období od ledna roku 2018 do července roku 2019, na různých místech, kde tehdy nezletilá V. F., nar. xxx žila se svou matkou a sourozenci, a to v xxx v bytě na ul. xxx a dále v xxx v bytě na ul. xxx nezjištěného č.p., vždy, když v noci všichni v bytě spali, ji osahával na intimních místech, strkal jí prsty do vagíny a pohyboval s nimi,
4/ v blíže nezjištěné době v letních měsících roku 2018, ve stanu u areálu bývalého xxx v xxx, kde tehdy bydlela Kristýna S. s dcerou E. H., nar. xxx a se svým přítelem obviněným Petrem S., ráno po 04:00 hodině, když odešla matka do práce, osahával obviněný na holém těle nezletilou E. H. tak, že ji třel na genitáliích až se probudila, řekla mu, že to nechce a ze strachu před ním ze stanu utekla, matce se svěřila až druhý den, když měla potíže při močení,
přičemž zneužil bezbrannosti nezletilých dívek, která vyplývala z jejich mentální nevyzrálosti, nevědomosti v oblasti sexuality a z jejich nízkého věku, kterého si byl vědom, neboť věděl, že se jedná o dívky, které nejsou schopny posoudit význam vlastního odporu proti jeho vynucovanému jednání, vzhledem k jejich nízkému věku, výrazně nižšímu 15 let a jejich neznalosti v oblasti sexuality, nemohly dostatečně přiléhavě a ve všech souvislostech vyhodnotit jeho jednání a přiměřeně a účinně na ně reagovat, bránit se a projevit svůj nesouhlas,

tedy

jiného donutil k pohlavnímu styku, k takovému činu zneužil jeho bezbrannosti, čin spáchal jiným pohlavním stykem provedeným způsobem srovnatelným se souloží a na dítěti mladším 15 let,

čímž spáchal

zločin znásilnění podle § 185 odst. 1 alinea druhá, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) trestního zákoníku /ad 1/,

zločin znásilnění podle § 185 odst. 1 alinea druhá, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) trestního zákoníku /ad 2 - 4/,

a za to se odsuzuje

Shodu s prvopisem potvrzuje: Marcela Suchá

Ad 1/ Podle ustanovení § 185 odst. 3 trestního zákoníku za použití ustanovení § 43 odstavce 2 trestního zákoníku k **souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 5 (pěti) let**,

Podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku se pro výkon trestu zařazuje do věznice s ostrahou.

Podle ustanovení § 43 odstavce 2 trestního zákoníku **se** pak **zrušuje výrok o trestu** z rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 17. 4. 2014, č. j. 5 T 44/2014-204, který nabyl právní moci dne 20. 5. 2014, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo tímto zrušením, pozbyla podkladu.

Ad 2-4/ Podle ustanovení § 185 odst. 3 trestního zákoníku za použití ustanovení § 43 odstavce 2 trestního zákoníku k **souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 5 (pěti) let a 6 (šesti) měsíců**,

Podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku se pro výkon trestu zařazuje do věznice s ostrahou.

Podle ustanovení § 43 odstavce 2 trestního zákoníku **se** pak **zrušuje výrok o trestu** z rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 26. 4. 2022, č. j. 7 T 57/2022-84, který nabyl právní moci dne 8. 7. 2022, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo tímto zrušením, pozbyla podkladu.

Podle § 228 odst. 1 trestního řádu je obviněný povinen zaplatit na náhradě nemajetkové újmy poškozené A. S. M., nar. xxx, částku ve výši 150 000 Kč a poškozené V. F., nar. xxx, částku ve výši 150 000 Kč.

Podle § 229 odst. 2 trestního řádu se poškozená A. S. M., nar. xxx a poškozená V. F., nar. xxx, odkazují se zbytkem nároku na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.

Odůvodnění:

1. Podle § 129 odst. 2 trestního řádu byl vyhotoven zjednodušený rozsudek, který neobsahuje odůvodnění, jelikož obviněný i státní zástupkyně se po vyhlášení rozsudku, respektive v soudem stanovené lhůtě, vzdali odvolání a prohlásili, že netrvají na vyhotovení odůvodnění rozsudku. Obviněný zároveň prohlásil, že si nepřeje, aby v jeho prospěch podaly odvolání jiné oprávněné osoby.

2. S ohledem na skutečnost, že není v právní moci výrok týkající se náhrady nemajetkové újmy, je třeba tuto část výroku rozsudku odůvodnit.

3. Poškozené A. S. M. a V. F. se s jejich nároky na náhradu nemajetkové újmy připojily k trestnímu řízení řádně a včas, a to pošk. A. S. M. s nárokem na náhradu nemajetkové újmy ve výši 500.000 Kč a pošk. V. F. s nárokem na náhradu nemajetkové újmy ve výši 300.000 Kč, kdy tato újma jim byla způsobena zásahem do jejich práva na ochranu osobnosti spočívajícím ve snížení lidské důstojnosti a zásahu do její psychické integrity.

4. Nemajetková újma je zakotvena v ustanovení § 2971 občanského zákoníku, jímž je realizováno všeobecné právo na ochranu fyzické osoby a její osobnosti a kterým je také stanoveno právo na náhradu nemajetkové újmy. Podle § 2971 občanského zákoníku odůvodňují-li to zvláštní okolnosti, za nichž škůdce způsobil újmu protiprávním činem, zejména porušil-li z hrubé nedbalosti důležitou právní povinnost, anebo způsobil-li újmu úmyslně z touhy ničit, ublížit nebo z jiné pohnutky zvlášť zavrženíhodné, nahradí škůdce též nemajetkovou újmu každému, kdo způsobenou újmu důvodně

Shodu s prvopisem potvrzuje: Marcela Suchá

pociťuje jako osobní neštěstí, které nelze jinak odčinit. Podle § 2956 občanského zákoníku vznikne-li škůdci povinnost odčinit člověku újmu na jeho přirozeném právu chráněném ustanoveními první části tohoto zákona, nahradí škodu i nemajetkovou újmu, kterou tím způsobil; jako nemajetkovou újmu odčiní i způsobené duševní útrapy. Podle § 2957 občanského zákoníku způsob a výše přiměřeného zadostiučinění musí být určeny tak, aby byly odčiněny i okolnosti zvláštního zřetele hodné. Jimi jsou úmyslné způsobení újmy, zvláště pak způsobení újmy s použitím lsti, pohrůžky, zneužitím závislosti poškozeného na škůdci, násobením účinků zásahu jeho uváděním ve veřejnou známost, nebo v důsledku diskriminace poškozeného se zřetelem na jeho pohlaví, zdravotní stav, etnický původ, víru nebo i jiné obdobně závažné důvody. Vezme se rovněž v úvahu obava poškozeného ze ztráty života nebo vážného poškození zdraví, pokud takovou obavu hrozba nebo jiná příčina vyvolala. Podle § 2951 odst. 2 občanského zákoníku se nemajetková újma odčiní přiměřeným zadostiučiněním. Zadostiučinění musí být poskytnuto v penězích, nezajistí-li jeho jiný způsob skutečné a dostatečně účinné odčinění způsobené újmy. Podle § 2955 občanského zákoníku nelze-li výši náhrady škody přesně určit, určí ji podle spravedlivého uvážení jednotlivých okolností případu soud. Výši náhrady nemajetkové újmy v penězích určí soud s přihlédnutím k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k porušení práva došlo.

5. V rámci adhezního řízení v trestním řízení je nutné z této občanskoprávní úpravy vycházet a v případě řádně a včas uplatněného nároku poškozených na náhradu nemajetkové újmy v penězích vzniklé jim v důsledku trestného činu je soud povinen nejprve zkoumat, zda poškozené utrpěly nemajetkovou újmu ve smyslu občanského zákoníku, která vznikla poškozeným v důsledku trestného činu obviněného, vůči němuž byl tento nárok uplatněn, a v případě, že se o nemajetkovou újmu jedná, posuzuje, zda nezajistí jiný způsob skutečné a dostatečně účinné odčinění způsobené újmy a zda tedy zadostiučinění musí být poskytnuto v penězích. Proto, aby mohlo být v adhezním řízení o nároku poškozených o nemajetkové újmě rozhodováno, musí se jednat o takový zásah, který je objektivně způsobilý vyvolat nemajetkovou újmu a který spočívá v porušení nebo ohrožení osobnosti fyzické osoby. Musí se jednat o zásah neoprávněný, respektive protiprávní a musí být dána příčinná souvislost mezi oběma uvedenými předpoklady (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 9. 2000, sp. zn. 30 Cdo 1602/99).

6. V návaznosti na tato teoretická východiska soud shledal, že k posouzení řádně uplatněného nároku poškozených A. S. M. a V. F. na přiznání náhrady nemajetkové újmy v penězích jsou dostačující skutková zjištění učiněná v rámci dokazování o činech spáchaných obviněným vůči poškozeným, kdy z provedených důkazů je pak zřejmé, že v přímé příčinné souvislosti s protiprávním jednáním obviněného vznikla poškozeným A. S. M. a V. F. nemajetková újma, tedy že tento nárok byl a je oprávněný, ale nikoliv v plné požadované výši.

7. V posuzovaném případě se jednalo o zásah do osobnostních práv poškozených A. S. M. a V. F., který je nutno považovat za závažný, tímto neoprávněným zásahem došlo ke snížení jejich důstojnosti ve značné míře, přičemž zjevně není postačující morální zadostiučinění. Je třeba uvést, že s ohledem na okolnosti případu není postačující pouze morální zadostiučinění, kdy osobnostní práva poškozených A. S. M. a V. F. byla zasažena ve značné míře a nemajetkovou újmu by jako závažnou pociťovala každá fyzická osoba nacházející se v pozici poškozených.

8. Podle znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinická psychologie byla u poškozené A. S. M. zjištěna přítomnost anxiózně depresivní symptomatologie, kdy se jedná o dlouhodobou újmu na zdraví. U poškozené se projevuje vysoká míra úzkostně depresivních obtíží a dle znalců je u poškozené nutná systematická psychoterapeutická péče.

9. V případě poškozené V. F. ze znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinická psychologie vyplývá, že poškozená je v pedopsychiatrické péči od roku 2021, je

medikována a její stav se jeví komponován, bez klinických příznaků dřívějších projevů mentální anorexie, depresivních či úzkostných. Dle znalkyně z odvětví psychologie se ovšem na disharmonickém osobnostním vývoji poškozené podílelo vícero faktorů, tyto se vzájemně potencovaly a způsobily tak vážné obtíže v psychickém výboji poškozené. Jedná se vrozené hereditární faktory ze strany obou rodičů, následné obtíže v zajištění péče o děti ze strany matky, násilí v rodině mezi rodiči, kterého byla poškozená svědkem, pobyty v azylových domech, užívání návykových látek matkou a konečně i sexuálně motivovaná trestná činnost ze strany obviněného vůči poškozené, která je ovšem pouze jedním z faktorů, které se na psychickém stavu poškozené spolupodílejí.

10. Soud dospěl k závěru, že jednání obviněného bylo útokem vůči křehké osobnosti dítěte, osobám bezbranným, kdy navíc útok zasahoval do typicky nejintimnější složky osobnosti člověka, což bylo umocněno tím, že obviněný takto zasáhl vůči dítěti v takovém věku, kdy dítě ještě nemá a ani nemůže mít vytvořen náležitý a zdravý vztah k otázkám sexuálního života. Závažnost útoku obviněného zvýšila dále okolnost, že obviněný v pozici starší, respektované osoby, cíleně a opakovaně zneužil důvěry dítěte ve věku, který lze považovat za kritický pro utváření sociálních vazeb k jejich okolí. Důraz je třeba položit rovněž na intenzitu a způsob provedení zásahu do osobnostních práv tehdy nezletilých poškozených včetně jeho opakování. V daných souvislostech je třeba akcentovat, že závažnost zásahu obviněného do osobnostní integrity (osobnostní sféry) poškozených, a tedy závažnosti a rozsahu nemajetkové újmy jim způsobené, zřetelně vyjadřuje již samotný fakt, že jednání obviněného bylo kvalifikováno jako zvlášť závažný zločin znásilnění podle § 185 odst. 1 alinea druhá, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) trestního zákoníku. Bez povšimnutí pak nelze nechat ani sekundární újmu, která poškozeným vznikla v souvislosti s vyšetřováním této trestné činnosti, tedy důsledky tzv. sekundární viktimizace, když poškozené byla nuceny podrobit se příslušným úkonům trestního řízení a znaleckému zkoumání.

11. Výše popsané tedy plně odůvodňuje, že jsou v daném případě dány podmínky pro poskytnutí zadostiučinění v penězích, neboť jeho jiný způsob nezajistí skutečné a dostatečně účinné odčinění způsobené újmy (§ 2951 odst. 2 občanského zákoníku), protože u poškozených vznikla nemajetková újma zasahující takovou hodnotu velice citelně, když jejich osobnost byla silně ponížena ve velké intenzitě. Podle názoru soudu pak všechna shora vymezená hlediska naplňují z konkrétních důvodů rozhodné okolnosti, jak byly výše rozvedeny.

12. Soud pak stanovil zadostiučinění za nemajetkovou újmu v penězích částkou ve výši 150.000 Kč u obou poškozených, a to v souladu s dohodou o vině a trestu, kdy tato újma mu byla způsobena jednáním obviněného, a to zásahem do práva poškozených A. S. M. a V. F. na ochranu osobnosti spočívajícím ve snížení lidské důstojnosti a zásahu do jejich psychické integrity. Částky 500.000 Kč respektive 300.000 Kč požadované poškozenými se jeví jako nepřiměřeně vysoké, kdy se pohybují ve výši, která je v jiných případech přiznávána jako náhrada nemajetkové újmy v případech pachatelem zaviněné smrti blízké osoby. Soud proto uložil obviněnému v souladu s dohodou o vině a trestu povinnost nahradit poškozeným A. S. M. a V. F. nemajetkovou újmu ve výši 150.000 Kč, a to každé z poškozených.

13. Pokud jde o výši nemajetkové újmy považuje soud za nutné poukázat na rozhodnutí zdejšího soudu v jiné trestní věci vedené u zdejšího soudu, kde zdejší soud nezletilému poškozenému, který byl opakovaně znásilňován matkou a jejím přítelem po delší dobu a dále byl i týrán, a to neposkytnutím dostatečné obživy a nepřiměřenými fyzickými tresty, kdy toto vyústilo v hospitalizaci nezletilého poškozeného, přiznal nemajetkovou újmu ve výši 500.000 Kč. Tento výrok byl ale odvolacím soudem zrušen mimo jiné s tím, že požadovaná částka 500.000 Kč se pohybuje ve výši, která je v jiných případech přiznávána jako náhrada nemajetkové újmy v případech pachatelem zaviněné

smrti blízké osoby (bod 26. odůvodnění rozsudku Vrchního soudu v Olomouci ze dne 14. 1. 2020, sp. zn. 2 To 93/2019).

14. Poškozené A. S. M. a V. F. byly se zbytkem jejich nároku na náhradu nemajetkové újmy odkázány na řízení ve věcech občanskoprávních.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je možné podat odvolání do osmi dnů ode dne doručení jeho opisu prostřednictvím podepsaného soudu k Vrchnímu soudu v Olomouci.

Rozsudek může odvoláním napadnout státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku, obviněný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabrání věci, poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody.

Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

Odvolání musí být v uvedené lhůtě nebo v další lhůtě k tomu stanovené předsedou senátu soudu prvního stupně také odůvodněno tak, aby bylo patrno, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo.

Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obviněného.

Odvolání nemůže účinně podat ten, kdo se jej výslovně vzdal.

Jestliže byl obviněný odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody a přiznává-li se poškozenému alespoň zčásti nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, poškozený může požádat o vyrozumění o konání veřejného zasedání o podmíněném propuštění z trestu odnětí svobody. Žádost poškozený podává soudu, který rozhodoval v prvním stupni.
Proti rozsudku, kterým soud schválil dohodu o vině a trestu, lze podat odvolání pouze v případě, že takový rozsudek není v souladu s dohodou o vině a trestu, jejíž schválení státní zástupce soudu navrhl. Proti rozsudku, kterým soud schválil dohodu o vině a trestu, může poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, podat odvolání pro nesprávnost výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení, ledaže v dohodě o vině a trestu souhlasil s rozsahem a způsobem náhrady škody nebo nemajetkové újmy nebo vydáním bezdůvodného obohacení a tato dohoda byla soudem schválena v podobě, s níž souhlasil.

Olomouc 30. května 2024

Mgr. Eduard Ondrášek v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: Marcela Suchá